

Notat - Indkomstoverførsler 2025-2029

Sagsnavn: Budget 2026-29
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-24
Skrevet af: Brian Almann Hansen
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 8. august 2025
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2026-2029)

I. Indledning/resumé

Økonomaftalen for 2026 indeholdt en meget stor negativ midtvejsregulering vedrørende 2025 på 3,0 mia. kr. på landsplan. Randers Kommune forventer ikke mindreudgifter, der fuldt ud modsvarer reduktionen i bloktilskuddet. Der er dog i forbindelse med regnskab 2024 afsat en pulje, der stort set kan dække mankoen – dette beskrives nærmere i afsnit 2 nedenfor.

For årene 2026 og frem er der ligeledes en samlet manko på området – hvilket beskrives nærmere i afsnit 3 nedenfor.

Endelig beskrives i afsnit 4 udviklingen i Randers Kommunes udgiftsandel sammenholdt med udvikling i andelen i folketallet.

2. Midtvejsregulering 2025

I forbindelse med økonomaftalen for 2026 er der foretaget en midtvejsvurdering af overførselsudgifterne med henblik på at vurdere, om udgiftsniveauet i forventet regnskab svarer til det aftalte niveau mellem regeringen og KL.

På baggrund af vurderingen er det i økonomaftalen fastlagt, at der på landsplan gennemføres en negativ midtvejsregulering på -3,0 mia. kr. som følge af ændrede skøn for indkomstoverførslerne. Det svarer til 50,6 mio. kr. for Randers Kommune. Dertil kommer en lovændring på Lov- og cirkulæreprogrammet på 1,6 mio. kr. Netto reduceres bloktilskuddet således med 49,0 mio. kr. vedr. indkomstoverførslerne i 2025.

I Randers Kommune forventes imidlertid kun mindreudgifter på 33,7 mio. kr. – altså en manko på godt 15 mio. kr. jf. nedenstående tabel, der desuden viser finansieringsforslag:

Samlet regnestykke vedrørende midtvejsreguleringen i 2025	Mio. kr.
Midtvejsregulering af bloktilskuddet (reduktion)	50,616
LC program (indkomstoverførsler)	-1,631
Indtægtssiden i alt	48,985
Forventede mindreudgifter i 2025	-33,745
Manko i alt (før reserve)	15,240
Reserve fra regnskab 2024	-14,700
Samlet resultat (manko)	0,540

Mankoen i udgangspunktet på 15,2 mio. kr. kan som anført stort set kan finansieres af den afsatte reserve fra regnskab 2024 på 14,7 mio. kr. (det resterende beløb på godt 0,5 mio. kr. er forudsat finansieret i budget 2026-29¹).

3. Budgetlægning af indkomstoverførsler i 2025-28

Budgetlægningen af indkomstoverførsler foregår som altid "fra bunden" i selve budgetåret 2026 - under hensyntagen til egne regnskabserfaringer samt KL's skøn for udviklingen på området.

For overslagsårene 2027-29 budgetlægges alle poster ud fra KL's skøn for den forventede udvikling på de enkelte områder.

I KL's skøn er konsekvenserne af beskæftigelsesreformen desuden indarbejdet. Nedenstående tabel viser, hvad det betyder Randers Kommune:

Beskæftigelsesreform (indkomstoverførsler), 26 PL (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Indsats	-7,5	-13,6	-16,9	-18,2
Øvrige overførsler	-2,3	-10,1	-17,0	-18,2
I alt	-9,8	-23,7	-33,9	-36,4

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Der er således indregnet mindreudgifter vedrørende beskæftigelsesreformen på 9,8 mio. kr. i 2026 stigende til 36,4 mio. kr. i 2029 (der henvises til særskilt notat om beskæftigelsesreformen for en nærmere beskrivelse heraf).

¹ Som det fremgår af hovednotatet om budgetforslaget 2026-29 indgår der i opgørelsen af råderummet finansiering af den samlede forventede ubalance i regnskab 2025 på i alt 18,4 mio. kr. Ovennævnte 0,5 mio. kr. er en del af dette beløb.

3.1 Specifikation af budgetbeløb 2026-29

Det samlede budgetforslag på området kan specificeres som følger:

Indkomstoverførsler (mio. kr.), 2026 PL	2026	2027	2028	2030
Børne- og familieudvalget	0,1	0,1	0,1	0,1
Familie	0,1	0,1	0,1	0,1
Forebyggende foranstaltninger og indsats	0,1	0,1	0,1	0,1
Beskæftigelsesudvalget	2.393,3	2.411,0	2.459,7	2.470,2
Arbejdsløshedsdagpenge	212,6	223,3	233,1	243,2
Kontanthjælp og ledighedsydelse	302,9	307,2	319,1	322,9
Sygedagpenge og jobafklaring	281,3	257,5	270,7	255,8
Ressourceforløb	50,4	37,0	22,9	8,2
Fleksjob	251,8	252,2	251,9	252,4
Førtidspensioner	906,0	937,2	966,7	993,9
Seniorpension	108,7	108,6	106,4	102,9
Integration	21,4	23,2	23,6	23,7
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	77,4	73,1	72,6	73,1
Øvrige indsatser og ydelser	56,2	66,1	66,1	66,2
Boligydelse og boligsikring	124,7	125,6	126,8	127,9
Socialudvalget	43,4	43,4	43,4	43,4
Tilbud unge og voksne med særlige behov	1,9	1,9	1,9	1,9
Handicap	1,9	1,9	1,9	1,9
Børnehandicap	41,5	41,6	41,5	41,5
Indkomstoverførsler i alt (26 PL)	2.436,8	2.454,5	2.503,3	2.513,7
Indkomstoverførsler i alt (løbende priser)	2.436,8	2.564,9	2.733,6	2.868,6

Der er tale om et samlet budget på 2.436,8 mio. kr. i 2026 stigende til 2.513,7 mio. kr. i 2029 (i 26 PL). Som nævnt ovenfor er alle poster i overslagsårene budgetlagt med udgangspunkt i KL's skøn for udviklingen på landsplan.

3.2 Samlet ændring på udgiftssiden og indtægtssiden

Nedenstående tabel viser de aktuelle budgetbeløb sammenholdt med de skønnede beløb fra budget 2025-28. Denne forskel sammenholdes desuden med ændringen i bloktilskuddet for at få et samlet billede:

Indkomstoverførsler, mio. kr., løbende PL	2026	2027	2028	2029
Budget 2025-28	2.459,2	2.585,5	2.718,3	2.718,3
Budgetforslag 2026-29 (jf. ovenstående tabel)	2.436,8	2.564,9	2.733,6	2.868,6
Ændring (udgifter)	-22,4	-20,6	15,3	150,3
Ændring bloktilskud	46,9	42,7	8,8	-102,6
Nettoændring (merudgift)	24,5	22,1	24,1	47,7

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Med budgetforslaget for 2026-29 er der på udgiftssiden mindreudgifter på i alt 22,4 mio. kr. i 2026. Bloktilskuddet reduceres dog samtidigt med 46,9 mio. kr. – altså en manko på 24,5 mio. kr. De tilsvarende tal for overslagsårene fremgår af tabellen.

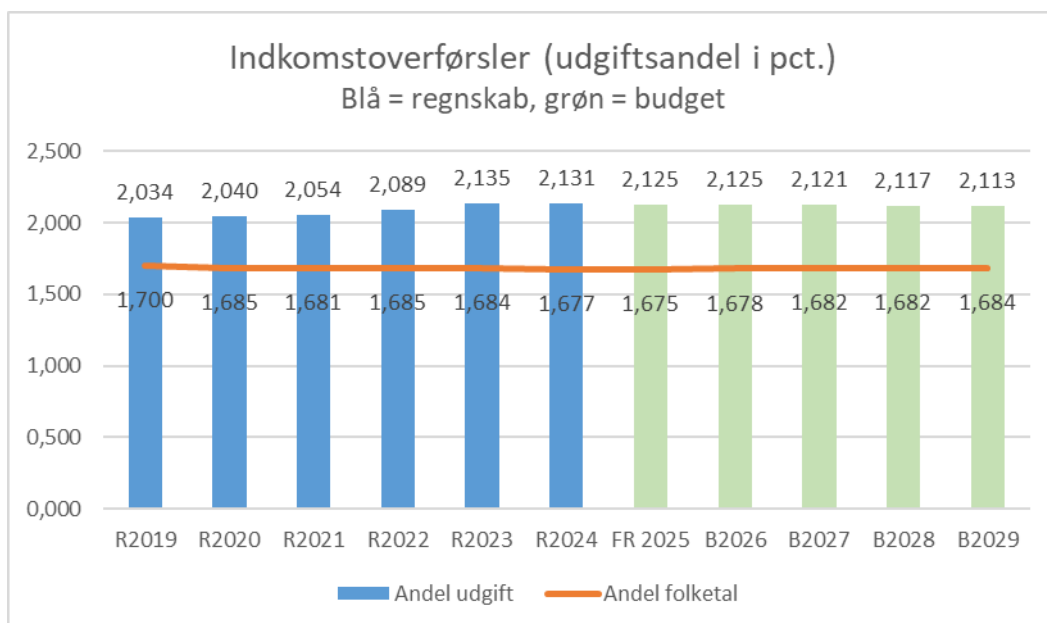
Til sammenligning var der i budget 2025-28 en manko på godt 50 mio. kr. i 2025 og 80 mio. kr. i 2028. Mankoen er således betydeligt lavere end ved sidste års budgetlægning, men der er dog stadig tale om et betydeligt beløb, der skal finansieres via den samlede budgetlægning for 2026-29 – herunder de merindtægter som kommunen modtager fra det kommunale udligningssystem.

4. Randers Kommunes andel af udgifterne i 2019-2029

Nedenstående tabel viser udviklingen i Randers Kommunes andel af udgifterne på landsplan i perioden 2019-2029.

Desuden sammenholdes med Randers Kommunes andel af folketallet, der anvendes som fordelingsnøgle, når bloktilskuddet til kommunerne skal reguleres.

De blå søjler angiver regnskabstal og de grønne angiver budgettal/forventet regnskab:

Figuren viser, at Randers Kommunes andel af udgifterne på landsplan er steget fra 2,034% i 2019 til 2,131% i regnskab 2024.

Det aktuelle skøn for 2025 viser et lille fald i udgiftsandelen (til 2,125%) og det samme niveau forventes i 2026. Herefter forventes i 2027 og frem en svagt faldende udgiftsandel.

Der er dog fortsat langt ned til andelen af folketallet på 1,678% (i 2026). Det må derfor forventes, at Randers Kommune også fremadrettet vil opleve en manko på dette område ved stigende udgifter – ganske enkelt fordi kompensationen sker i forhold til andel af folketallet og ikke i forhold til udgiftsandelen (på ca. 2,12%).

Nedenstående tabel indeholder nogle nøgletal i forhold til udgiftsanden – for at illustrere hvor stor betydning det har for Randers Kommunes økonomi, hvis udgiftsandelen kan reduceres. Der er tale om en beregnet besparelse før udligning (udligningen vil dog kun i mindre grad modsvare besparelsen og med en vis forsinkelse):

Ændring i udgiftsandel i 2026	Besparelse (før udligning)
Udgiftsandel falder med 0,01 procentpoint	-11,5 mio. kr.
Udgiftsandel falder til niveauet i 2019 (2,034%)	-104,5 mio. kr.
Udgiftsandel falder svarende til andel af folketallet (1,678%)	-512,4 mio. kr.

Ovennævnte beregninger viser, at det vil have stor positiv betydning for Randers Kommunes økonomi, hvis det kan lykkes at reducere udgiftsandelen – hvilket netop er en af hovedårsagerne til det store og gennemgribende arbejde, der er igangsat med Fremtidens Randers Kommune.